

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય, અમદાવાદ

ટેક્સ અપીલ નંબર ૧૫૨/૨૦૦૫

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એસ.ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.જે.ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાવારપત્રોના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવાની પરવાનગી આપવામાં આવે છે?	હા
૨.	રિપોર્ટ્સને સંદર્ભિત કરવાં કે નહિ?	હા
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવાં ઇચ્છે છે?	ના
૪.	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન કે તેનાં હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમ સબબ કોઈ મહત્વપૂર્ણ કાયદાકીય પ્રશ્ન સમાવિષ્ટ છે?	ના

પ.	દીવાની ન્યાયાધીશને પરિપત્રિત કરવું કે નહિ?	ના
----	--	----

=====

ઇન્કમ ટેક્સ ઓફિસર....અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

બોમ્બેવાલા રેડીમેડ સ્ટોર્સ....સામાવાળા(ઓ)

ઉપસ્થિતિ:

મિસ્ટર કે.એમ.પરીખ, અપીલકર્તા(ઓ) નંબર ૧ તરફે વકીલ

મિસ્ટર જે.પી.શાહ, સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ તરફે વકીલ

મિસ્ટર મનીષ જે. શાહ, સામાવાળા(ઓ) નંબર ૧ તરફે વકીલ

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.એસ.ઝવેરી અને માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી

કે.જે.ઠાકર

તારીખ:૦૩/૧૧/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે.જે.ઠાકર)

૧. આ ટેક્સ અપીલના માધ્યમથી, અપીલકર્તા તરફેના વિદ્વાન વકીલ મિસ્ટર

કે.એમ.પરીખ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી એકમાત્ર દલીલ એ છે કે સામાવાળા

દ્વારા આવક છુપાવવામાં આવી છે. વિદ્વાન વકીલે અપીલના મેમોના કારણ બી. પર આધાર રાખ્યો છે જે નીચે મુજબ વંચાય છે:—

"બી. એ બાબત કે માનનીય ટ્રિબ્યુનલ વિદ્વાન સીઆઈટી (એ) ના રૂપિયા ૪,૯૫,૪૧૦/- નો દંડ રદબાતલ કરતા આદેશને માન્ય રાખવામાં કાયદા અને હકીકતોમાં ગંભીર રીતે ભૂલ કરેલ છે, જે દંડ આઈ.ટી. એક્ટની કલમ ૨૭૧(૧) (સી) હેઠળ એવું ઠરાવીને લાદવામાં આવ્યો હતો કે કરદાતા દ્વારા આવકનું કોઈ વળતર ફાઈલ કરવામાં આવ્યું ન હોવાથી, આઈ.ટી. એક્ટની કલમ ૨૭૧(૧) (સી) ના સંદર્ભમાં આવક છુપાવવા અથવા આવકની અચોક્કસ વિગતો રજૂ કરવા બદલ કરદાતાને દંડિત કરી શકાય નહીં અને વધુમાં એવું ઠરાવીને કે આવકની આકારણી અંદાજિત ધોરણે કરવામાં આવી હોવાથી આવક છુપાવવા બદલ દંડ લાદવાપાત્ર નથી, એ હકીકતની અવગણના કરીને કે આવકનું વળતર ફાઈલ ન કરવાની નિષ્ક્રિયતા પોતે જ આવકની વિગતો છુપાવવાનું કૃત્ય ગણી શકાય, આ રીતે, કલમ ૨૭૧(૧)(સી) ની જોગવાઈઓ કેસની હકીકતો પર આકર્ષિત થાય છે.

એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે માનનીય આઈટીએટી નો નિર્ણય ઇન્કમ ટેક્સ એક્ટમાં સમાવિષ્ટ દંડનીય જોગવાઈઓના ઉદ્દેશ્યોની વિરુદ્ધ છે. સદર નિર્ણય કરદાતાને વ્યવસાયમાં સર્ચના પરિણામે વિસંગતતાઓ મળી હોવા છતાં અને જે

કવોન્ટમ અપીલમાં માન્ય રાખવામાં આવી છે તે પછી પણ સજા વિના મુક્ત થવાની મંજૂરી આપે છે એટલું જ નહીં. તે કરદાતાને આઈ.ટી. એક્ટની કલમ ૧૩૯ હેઠળ આવકનું વળતર ફાઈલ કરવાની ફરજનું પાલન ન કરવા માટે પણ પ્રોત્સાહિત કરે છે. માનનીય આઈટીએટી નો નિર્ણય વાસ્તવમાં કરદાતાને વળતર ફાઈલ ન કરવા બદલ પુરસ્કૃત કરે છે.

એવી વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આવકનું વળતર ફાઈલ કરવાની પ્રાથમિક જવાબદારી કરદાતાની છે. કોઈ ચોક્કસ વર્ષ માટેની સાચી આવક માત્ર કરદાતા જ શ્રેષ્ઠ રીતે જાણે છે. તેને ઘણી તકો આપવામાં આવી હોવા છતાં, કરદાતા આવકનું વળતર ફાઈલ કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો હતો. તેથી એઓ પાસે તેની પાસે ઉપલબ્ધ સામગ્રી અને માહિતીના આધારે તેના શ્રેષ્ઠ ચુકાદા મુજબ આવકની ગણતરી કરવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ ન હતો. એ નોંધવું મહત્વપૂર્ણ છે કે કરદાતા તરફથી એવી કોઈ દલીલ નથી કે તેણે આવક મેળવી નથી. એકમાત્ર દલીલ એ છે કે આવક અંદાજિત છે અને તેથી દંડ લાદવાપાત્ર નથી. આવકની ગણતરી આખરી થઈ ચૂકી છે, જે મુજબ કરદાતા પાસે સદર અધિનિયમ હેઠળ વેરાપાત્ર નોંધપાત્ર આવક છે. કરદાતા આવકનું વળતર ફાઈલ કરીને આવક જાહેર કરવામાં નિષ્ફળ ગયા પછી જ એઓ દ્વારા છેલ્લી આશા તરીકે આવકના અંદાજનો આશરો લેવામાં આવ્યો હતો. આમ, કરદાતાના ભાગ પરની નિષ્ક્રિયતા પોતે જ આવકની વિગતો છુપાવવાનું કૃત્ય છે. 'છુપાવવું' શબ્દ

કરદાતાના ભાગ પરના કોઈ કૃત્યની પૂર્વધારણા કરે છે. હાલના કેસમાં, આવકનું વળતર ફાઈલ ન કરવાની નિષ્ક્રિયતા પોતે જ આવકની વિગતો છુપાવવાનું કૃત્ય ગણી શકાય. આમ, કલમ ૨૭૧(૧)(સી) ની જોગવાઈ કેસની હકીકતો પર આકર્ષિત થાય છે.

અહીં એ ઉલ્લેખ કરવો પણ પ્રાસંગિક છે કે આવકનું વળતર ફાઈલ ન કરનાર અને તેમાં આવક ન દર્શાવનાર કરદાતા આવકનું વળતર ફાઈલ કરનાર અને વળતરમાં સાચી આવક ન દર્શાવનાર વ્યક્તિ કરતાં વધુ સારી અથવા ફાયદાકારક સ્થિતિમાં હોઈ શકે નહીં. બંને વ્યક્તિઓ આવકની વિગતો છુપાવવા માટે સમાન રીતે જવાબદાર છે. આમ, ભલે કલમ ૨૭૧(૧)(સી) નું સ્પષ્ટીકરણ ૩ આકર્ષિત ન થતું હોય, કલમની જોગવાઈ પોતે જ, કોઈપણ સ્પષ્ટીકરણને ધ્યાનમાં લીધા વિના, આકર્ષિત થાય છે."

૨. તારીખ ૧૯.૦૯.૨૦૦૫ ના રોજ મેટર મંજૂર કરતી વખતે, કાયદાનો નીચે મુજબનો પ્રશ્ન ઘડવામાં આવ્યો હતો:—

"શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ઇન્કમ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ કાયદાકીય રીતે એવું ઠરાવવામાં ન્યાયી હતી કે કરદાતા દ્વારા આવકનું કોઈ વળતર ફાઈલ કરવામાં આવ્યું ન હોવાથી, આવક છુપાવવા બદલ ઇન્કમ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૬૧

ની કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ કોઈ દંડ લાદી શકાય નહીં?"

૩. આ અપીલને જન્મ આપતી હકીકતો એ છે કે ઇન્કમ ટેક્સ એક્ટની કલમ ૧૩૨ હેઠળ સર્ચની કાર્યવાહી દરમિયાન, ૩૧.૦૮.૧૯૮૪ ના રોજ ભૌતિક ચકાસણી પર સર્ચની તારીખે ગણતરી કરાયેલા બુક સ્ટોકની સામે વધારાનો સ્ટોક મળી આવ્યો હતો. કરદાતાએ જે નાણાકીય વર્ષમાં સર્ચ હાથ ધરવામાં આવી હતી તેને સુસંગત આકારણી વર્ષ માટે આવકનું વળતર ફાઇલ કર્યું ન હતું. આકારણી અધિકારીએ તેની પાસે ઉપલબ્ધ સામગ્રીના આધારે સંબંધિત આકારણી વર્ષ માટેની આકારણી પૂર્ણ કરી હતી. આવકની વિગતો છુપાવવા બદલ કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ દંડની કાર્યવાહી શરૂ કરવામાં આવી હતી. કરદાતાએ આકારણી આદેશ સામે સીઆઈટી(એ) સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી જ્યાં સીઆઈટી(એ) એ આવક રૂપિયા ૫,૫૨,૫૭૨/- થી ઘટાડીને રૂપિયા ૪,૬૩,૬૫૩/- કરી દીધી હતી. દંડની કાર્યવાહી દરમિયાન કરદાતાએ જારી કરાયેલી નોટિસનો કોઈ જવાબ આપ્યો ન હતો. આકારણી અધિકારીએ ટાળવા માંગેલા ટેક્સના ૧૦૦% હોવાના કારણે કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ રૂપિયા ૪,૯૫,૪૧૦/- નો દંડ લાદ્યો હતો. કરદાતાએ આ પ્રકારે લાદવામાં આવેલા દંડ સામે સીઆઈટી(એ) સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી. સીઆઈટી(એ) એ સદર દંડ એવા કારણોસર રદ કર્યો હતો કે કારણ કે કરદાતા નિયમિત કરદાતા છે, કલમ ૨૭૧(૧)(સી) નું સ્પષ્ટીકરણ (૩) આકર્ષિત થતું

નથી. આવક છુપાવવાનું કૃત્ય માત્ર ફાઈલ કરાયેલા આવકના વળતરના સંદર્ભમાં જ હોઈ શકે છે. કોઈ વળતર ફાઈલ ન થયું હોવાની ગેરહાજરીમાં, એવું ઠરાવી શકાય નહીં કે કરદાતાએ આવકની વિગતો છુપાવી છે. તેણે એવું પણ ઠરાવ્યું કે આવકની આકારણી અંદાજિત ધોરણે કરવામાં આવી હોવાથી આવક છુપાવવા બદલ દંડ લાદવાપાત્ર નથી અને તેથી આ અપીલ થઈ છે.

૪. કાયદાનો પ્રશ્ન, એટલે કે 'શું, કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, ઇન્કમ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ કાયદાકીય રીતે એવું ઠરાવવામાં ન્યાયી હતી કે કરદાતા દ્વારા આવકનું કોઈ વળતર ફાઈલ કરવામાં આવ્યું ન હોવાથી, આવક છુપાવવા બદલ ઇન્કમ ટેક્સ એક્ટ, ૧૯૬૧ ની કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ કોઈ દંડ લાદી શકાય નહીં', તેનો જવાબ નીચેના કારણોસર મહેસૂલની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવે છે, જેની વિગતવાર ચર્ચા કરવામાં આવી છે અને સંબંધિત પેરા ૮ આ પ્રમાણે વંચાય છે:—

"૮. આમ, સંતોષ મેળવ્યા પછી કે કરદાતાએ આવકની વિગતો છુપાવી છે, હું આથી આઈ.ટી. એક્ટની કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ રૂપિયા ૪,૯૫,૪૧૦/- નો દંડ લાદું છું જે ઉપર ચર્ચા કર્યા મુજબ આવકની વિગતો છુપાવવાના કારણે ટાળવા માંગેલા ટેક્સની રકમના ૧ ૦ ૦% બરાબર છે. આ આદેશના પરિણામે કરદાતા દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર રકમ આ આદેશ સાથે જોડેલા એનેક્સર-એ મુજબ

ગણવામાં આવે છે. ડી.એન. અને ચલણ જારી કરો."

૫. અપીલ સત્તાધિકારી એટલે કે સીઆઈટી (એ) એ પેરા ૫ માં કલમ ૨૭૧(૧) (સી) ની જોગવાઈઓ પર વિચાર કરતી વખતે નીચે મુજબના કારણો આપ્યા હતા અને સંબંધિત પેરા આ પ્રમાણે વંચાય છે:—

"ધારણા આધારિત છુપાવવાની વિભાવના આઈ.ટી. એક્ટમાં ૦૧.૧૦.૧૯૮૪ થી અમલમાં આવી હતી. હાલના કેસમાં ધારણા આધારિત છુપાવવાનું કૃત્ય જો કોઈ હોય તો તે સર્યની તારીખે એટલે કે ૩૧.૦૮.૧૯૮૪ ના રોજ ગણાશે. આ તારીખ ૦૧.૧૦.૧૯૮૪ અગાઉની હોવાથી, કલમ ૨૭૧(૧)(સી) ના સ્પષ્ટીકરણ ૫ હેઠળની ધારણા આધારિત છુપાવવાની વિભાવના અપીલકર્તાને લાગુ પડશે નહીં. વધુમાં સ્પષ્ટીકરણ ૪ અપીલકર્તાને લાગુ પડતું નથી કારણ કે સ્પષ્ટીકરણ ૩ પોતે જ લાગુ પડતું નથી. તેથી ન તો મુખ્ય કલમ કે કલમોના સ્પષ્ટીકરણ કેસની હકીકતોને લાગુ પડતા નથી. તદુપરાંત સમગ્ર આકારણી એટલે કે કુલ આવકનો અંદાજ અને સર્યની તારીખે સ્ટોકનો અંદાજ ચોક્કસ ધારણાઓ પર આધારિત છે. વાસ્તવમાં બંને ઉમેરા અંદાજિત ધોરણે છે. તે એક સ્વીકૃત હકીકત છે કે જ્યારે પણ અંદાજના આધારે કોઈ ઉમેરો કરવામાં આવે છે, ત્યારે છુપાવવા બદલ દંડ લાદવાપાત્ર નથી. તદુપરાંત આકારણી અધિકારી દ્વારા જે નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો તે મિલકતની ખરીદીના સંબંધમાં

હતો અને સ્ટોકના સંબંધમાં ન હતો અને તેથી તે કેસમાં પ્રસ્થાપિત થયેલો ગુણોત્તર અપીલકર્તાના કેસની હકીકતોને લાગુ પડતો નથી. આ તમામ કારણોસર તેથી મારા અભિપ્રાય મુજબ, આઈ.ટી. એક્ટની કલમ ૨૭૧(૧) (સી) હેઠળ દંડ લાદવાનું કોઈ કારણ નથી."

૬. દંડ રદબાતલ રાખવામાં આવ્યો હતો કારણ કે તે માત્ર અંદાજિત મૂલ્ય હતું જેના પર ઇન્કમ ટેક્સનો અંદાજ લગાવવામાં આવ્યો હતો અને હિસાબી ચોપડાઓ અસ્વીકૃત કરવામાં આવ્યા હતા. કલમ ૨૭૧(૧)(સી) હેઠળ દંડ લાદવાનો કોઈ અવકાશ ન હતો, અપીલકર્તાની આકારણી ઇન્કમ ટેક્સ દ્વારા કરવામાં આવી હતી. ટ્રિબ્યુનલે ખૂબ જ યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધું છે કે બંને ઉમેરા અંદાજિત ધોરણે છે. તેથી, માત્ર એટલા માટે કે અંદાજ લગાવવામાં આવ્યા છે, કલમ ૨૭૧(સી) હેઠળ દંડ લાદી શકાય નહીં.

૭. અમે ટ્રિબ્યુનલ તેમજ સીઆઈટી (અપીલ્સ) દ્વારા લેવામાં આવેલા અભિપ્રાય (વધુ ખાસ કરીને પેરા ૭) કરતાં અલગ અભિપ્રાય લેવા માટે અસમર્થ છીએ. તેથી, અમે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા લેવામાં આવેલા અભિપ્રાય સાથે સંપૂર્ણ સહમત છીએ અને તેથી, હાલની ટેક્સ અપીલ ઉપરોક્ત શરતો સાથે ફગાવી દેવામાં આવે છે.

સહી/—

(કે.એસ.ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તિ)

સહી/-

(કે.જે.ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

કેરોલિન

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.